

DE NIEUWGEDEINDE WAKBIEVEREGING

Jonge werkloozen

(Vervolg)

Te Doornik heeft de Federatie der Vakbonden getracht voordrachten en kosteloze naailessen voor meisjes in te richten. Ondanks de groote werkloosheid, heeft zich geen werkloos meisje aangeboden. Anderzijds doen de jonge werkloozen geen poging om de leergangen van de andere vakonderwijsinrichtingen der stad te volgen.

In West-Vlaanderen werd niets gedaan.

Te Verviers, Namen en Charleroi werden voordrachten ingericht.

De Federatie der Vakbonden van Brussel heeft einde 1933 besloten een lichaam op te richten bestemd om de demoralisatie der werkloozen, en in 't bijzonder der jonge, te bestrijden. Dit lichaam zal een tehuis met verschillende spelen en een gemeenschappelijk werkhuis inrichten. Regelmatig worden radio- en cinemabijeenkomsten ingericht. De werkloozen zelf zullen het tehuis organiseren volgens de aanwijzingen van kameraad M. Brunfaut. Bij gebrek aan een lokaal kon het ontwerp nog niet uitgevoerd worden, doch op dit oogenblik is de moeilijkheid overwonnen en het ontwerp zal uitgevoerd worden.

De Federatie der Vakbonden van Bergen heeft leergangen ingericht. In het begin van 1933 werd eveneens een Kommissie ingesteld om de kwestie der oprichting van een bijzondere werkloosheidskas voor de jonge werkloozen te bestudeeren. Wij kennen den uitslag niet van deze studie.

Te Antwerpen is de Syndikale Jeugd zeer bedrijvig geweest: overal waar de S. J. afdelingen heeft werden talrijke voordrachten en leergangen ingericht. Deze waren echter voor de gansche jeugd bestemd, waarvan natuurlijk velen werkloos waren. De Federatie van Vakbonden heeft ook voordrachten met films en lichtbeelden gegeven, die evenwel voor al de werkloozen bestemd waren. De Syndikale Jeugd van Antwerpen heeft ook een werkloozenkas opgericht die voor doel heeft, niet alleen een vergoeding te verlenen, doch ook de jonge werkloozen en de jongens die de school verlaten, en verlaten

hebben, zonder een bezigheid te vinden, er toe te brengen hun gedwongen vrijen tijd te besteden aan gezonde ontspanning en aan hun opvoeding. De aangeslotenen zouden een bepaalde bijdrage te betalen, een wachttijd in acht te nemen en, om de vergoedingen te kunnen genieten, leergangen en voordrachten te volgen hebben. Op deze wijze ware het mogelijk geweest een groot aantal jongelui die zich niet bij een vakbond kunnen aansluiten tot de vakbeweging te brengen en door het opvoedingswerk de demoralisatie der jeugd te bestrijden. Bij de oprichting der kas werden 5,773 kinderen van vakbondsleden der Federatie ingeschreven. Deze inschrijving geschiedde gemeenschappelijk. Onder hen betaalden 2,222 de voorgeschreven bijdrage.

Op 22 April 1933 ontving de kas een brief van het Ministerie, volgens denwelke alleen die jongeren die een gemeente bewoonden waar een afdeling van de werkloozenkas « De Jonge Werkman », afdeling van de K. A. J., bestond zich als leden konden inschrijven. Naar aanleiding van dezen maatregel moesten 303 leden geschrapt worden; 216 vonden een bezigheid en werden aan den vakbond overgedragen. Krachtens de besluit-wetten van 1 Mei 1933 konden alleen die jongelui aangesloten blijven die, minstens 18 jaar oud zijnde, gedurende zes maand gearbeid of gedurende twee jaar de leergangen eener beroepsschool of school van algemeen onderwijs gevolgd hadden, meer dan 18 jaar oud waren, en tevens gedurende twaalf maand voor rekening van een patroon gearbeid hadden. Deze maatregel had voor gevolg, dat slechts 550 leden de voorwaarden van verzekeraarheid vervulden. Daardoor bewees de Regeering, dat zij den treurigen moed had in het openbaar te toonen hoe zij zich aan het lot der jonge werkloozen gelegen liet; wij hebben eilaas! aan al de andere moeten verzaken. Voor dezen winter heeft de Federatie van Vakbonden en de Syndikale Jeugd een programma van benutting van den vrijen tijd der jonge werkloozen opge maakt. Bij gebrek aan geldmiddelen kon echter niets

op een groote schaal ondernomen worden. Een praktisch beroepsonderwijs zou de ideale oplossing zijn. Naar de meening onzer vrienden van Antwerpen plaatst het mangel aan technische middelen en aan onderwijzend personeel hen vóór groote moeilijkheden. Het voorloopig programma, opgesteld in samenwerking met de organisatie der Antwerpsche onderwijzers, die haar medewerking heeft toegezegd, omvat in breede trekken: Opvoedkundige afdeling: voordrachten, leergangen, bezoeken, verschaffing van lectuur, filmvoorstellingen, muziek- en radiouitvoeringen; ontspanningsafdeling: kampeering, wandelingen, fietsuitstapjes, zang, tooneel, sport; speelafdeling: damspel, schaakspel, triktrak, enz.

Bovendien is de Syndikale Jeugd in onderhandeling voor den aankoop van een eigen sportterrein. Onze vrienden zijn de meening toegedaan, dat aan de jonge werklozen de werken van niveleering van dit terrein, de bouw der toegangswegen tot het speelplein, der pompen, der keuken, der eet- en studiezaal dienden toevertrouwd te worden.

Zij meenen echter de verhoopte uitslagen niet te kunnen bereiken. Ten einde de jonge werklozen aan te zetten tot dit opvoedings- en ontspanningswerk toe te treden, zou er een aanmoediging moeten bestaan onder den vorm van uitkeering van een weinig zakgeld.

Anderzijds diende dit werk zorgvuldig voorbereid te worden.

In samenwerking met de Syndikale Kommissie en de Centrale voor Arbeidersopvoeding hebben de socialistische arbeidersjeugdgroeperingen het uitstekend initiatief genomen een reeks studieweken voor jonge werklozen in te richten. Deze zullen plaats hebben te Kalmthout; de deelnemers zullen ondergebracht worden in de plaatselijke Jeugdherberg.

Ziehier het programma dezer weken: Geschiedenis der Belgische arbeidersbeweging; de Belgische Werkliedenpartij, de vakbeweging, de koöperatieve en mutualistische beweging, het I. A. B., beginselen van economische aardrijkskunde, het economisch leven in België, het Plan van den Arbeid, de taak der jeugd, en een voordracht-wandeling.

Ontspanning, lichamelijke ontwikkeling en uitgekozen wandelingen worden eveneens voorzien. Aan elke week zullen 25 tot 30 jonge werklozen kunnen deelnemen.

Anderzijds heeft de B. W. P. eenige dagen geleden vertegenwoordigers van verschillende jeugd- en vakorganisaties uitgenoodigd een Kommissie samen te stellen om over het vraagstuk van den vrijen tijd der jonge werklozen te beraadslagen.

De Centrale voor Arbeidersopvoeding werd door deze Kommissie belast met het opstellen van een verslag over de kwestie, dat aan een nieuwe bijeenkomst zal onderworpen worden. Deze Centrale heeft reeds voor de werklozen, en vooral voor de jonge, leergangen, voordrachten, enz., ingericht.

De werkloosheid der jongelui werd op de dagorde geplaatst van den e.k. zittijd der Internationale Arbeidskonferentie. In dit verband nam het Uitvoerend Bestuur van de Internationale der Socialistische Jeugd, die op 6 Augustus 1934 te Luik bijeenkwam, een resolutie aan waarin het over dit feit zijn gevoelen uitspreekt. Het Uitvoerend Bestuur dringt aan op de hoogdringendheid van het vraagstuk en vestigt de aandacht op de noodzakelijkheid der aanname van een ontwerp van konventie, reeds in den zittijd van 1935. Het heeft de aangesloten fe-

deraties uitgenoodigd desbetreffend in al de landen een petitionnement in te richten en neemt zich voor de verzoekschriften aan de Internationale Arbeidskonferentie te overhandigen ter gelegenheid van een internationale jeugdmanifestatie.

Op 15 Mei 1934 had kameraad Renard in den Senaat voorgesteld een Kommissie te benoemen voor de studie van het vraagstuk der jongelui. De minister sloot zich bij de konklusie der rede van Renard aan, bestaande in de oprichting eener bijzondere tijdelijke Kommissie, vooral samengesteld uit parlementsleden, afgevaardigden der patroons- en arbeidersberoepsgroeperingen, afgevaardigden van de Ministeries, van de middenklasse, van het openbaar onderwijs, van den landbouw en de nijverheid.

De Kommissie werd op 20 September ingesteld onder voorzitterschap van den heer Eyskens, professor aan de Universiteit van Leuven. Drie onzer kameraden maken deel uit van deze Kommissie; het zijn senator M. Renard; Laroche, sekretaris van de Federatie der Vakbonden van Antwerpen, en Nihon, der School voor Sociaal Dienstbetoon.

De Kommissie zal o. m. de volgende punten onderzoeken: verhooging van den ouderdom van aanname aan den arbeid van de onvolwassenen, verplicht naschoolsch beroepsonderwijs en vergoeding der leerjongens tijdens de verlenging van den schoolplicht.

De eerste vergadering der Kommissie besprak de orde der werkzaamheden. Te dezer gelegenheid stelde onze vriend Renard de studie voor van het vraagstuk van het verplicht beroepsonderwijs en de verlenging er van. Laroche en de heeren Harmel en Lecocq verdedigden dezelfde thesis. Ten slotte, na een breedvoerige en belangwekkende bespreking werd overeengekomen, dat de kwestie ter studie zou gelegd worden. Te dien einde werd een sub-kommissie samengesteld, waarvan de heeren Plasky, de Selys-Longchamp, liberaal senator; Harmel, verslaggever der katholieke patroonsfederatie; Lecocq, afgevaardigde der kristelijke vakbonden; Mme Plasky, arbeidsopzichtster, en onze kameraad Renard deel uitmaken. Deze laatste zal eerst aan de sub-kommissie en vervolgens aan de voltallige vergadering een verslag onderwerpen.

Het blijft natuurlijk te zien wat er in de praktijk van zal voortkomen...

Hiervoren hebben wij gezien hoe de meeste pogingen tot benutting van den vrijen tijd der jonge werklozen door voordrachten, leergangen, enz., schipbreuk leden.

Ziehier, als dokumentatie, waaraan de katholieke senator Verbist, in zijn tusschenkomst in den Senaat, op 15 Mei, tijdens de bespreking over de werkloosheid der jeugd, de mislukking dezer pogingen toeschreef:

« Een der grofste fouten is, de jeugdorganisaties niet geraadpleegd te hebben.

» Sinds den oorlog hebben wij een beweging tot het organiseren der jeugd vastgesteld. Deze jeugdbeweging heeft vertrouwen in haar leiders, wat een groote hefboom daarstelt.

» Om in het zoo noodzakelijke werk der opvoeding van de jonge werklozen te slagen, moet er een samenwerking bestaan met:

a) de jeugdbeweging, want de jeugd is haar waarde bewust en wil den indruk hebben, dat zij haar daden meester is;

b) de arbeidersbeweging, want het is een sociaal vraagstuk;

c) de patroonsorganisaties, omdat de patroons moeten kunnen beschikken over personeel dat voldoende intellectueel ontwikkeld is en dat de waarde der tucht heeft leeren kennen;

d) de kulturele lichamen, omdat zij voor onze jeugd een breeder horizon moeten openen;

e) de sociale organisaties en de openbare machten, omdat er beroep moet gedaan worden op haar toelagen. »

Uit hoofde van het mislukken, stellen de meeste personen die zich met de kwestie bezighouden voor, de werklozen te verplichten leergangen te volgen.

Zoo verklaarde de bestendige afgevaardigde van Oost-Vlaanderen, de heer Ronse, in den Hoogeren Raad voor het Technisch Onderwijs: « Wij moeten ons geen illusies maken; indien wij niet overgaan tot de verplichting, zullen wij niets bekomen.

» Men moet het koninklijk besluit van 31 Mei 1933, dat sancties voorziet voor de werklozen beneden 21 jaar, die niet regelmatig de voor hen ingerichte leergangen zouden volgen, toepassen.

» Ik betreur, dat deze sancties niet tot 25 jaar toepasselijk zijn, want op 25 jaar is men nog voor opvoeding vatbaar. »

Andere leden waren dezelfde meening toegedaan. Ziehier, als richtsnoer, den tekst van het art. 10 van het koninklijk besluit van 31 Mei 1933:

« Art. 10. — Worden insgelijks beroofd van de tegemoetkomingen van het Nationaal Crisisfonds, binnen de grenzen bepaald bij vorenstaand artikel, de werklozen van minder dan 21 jaar oud welke niet met oppassendheid de voor hen ingerichte of door den gouverneur der provincie aangenomen leergangen zouden volgen. »

Wij achten het ons ook tot plicht het antwoord van onzen kameraad Matagne op de verklaring van de heeren Ronse en konsorten weer te geven:

« De woorden die wij hier pas gehoord hebben zijn wel teleurstellend.

« De mislukking der leergangen voor werklozen is ons bewezen geworden, zelfs door den verslaggever.

» En de heer Defays zegt ons, dat hetzelfde gebeurde gedurende den oorlog.

» De heer Ronse zegt, dat hij gelukkig is om de sanctie voorzien door het artikel 10 van het koninklijk besluit van 31 Mei 1933.

» Wat mij aangaat, ik ben tegenstander van deze sanctie omdat zij slechts op de werklozen toepasselijk is, t. t. z. op de ongelukkigsten der arbeiders.

» Men mag, inderdaad, niet vergeten, dat de werklozen regelmatige stortingen in de vakbondkassen gedaan hebben, wat hun een onvergankelijk recht op de werklozenvergoeding schenkt.

» En dan, Mijne Heeren, wat wordt er van de sanctie? Zij blijft zonder uitwerking voor de werklozen die voor een min of meer lang tijdperk terug aan den arbeid gaan.

» Waarom, in den huidige toestand, niet eens voorgoed de verplichting van het verplicht lager naschoolsch onderwijs invoeren?

» De vakbonden zijn voorstanders van deze verplichting voor al de arbeiders en bedienden van 14 tot 18 jaar oud, werkloos of niet.

» De naschoolsche verplichting bestaat in talrijke Europeesche en overzeesche landen. Hier bestaat niets dergelijks.

» Wat wacht men toch om de verplichting, in den zin waarin de vakbonden ze willen, uit te vaardigen?

» Ha! Mijne Heeren, ziet het lot dat aan het ontwerp Destrée voorbehouden werd. De heer Destrée heeft vóór minstens tien jaar op het bureau der Kamer een wetsontwerp neergelegd dat voor de arbeidersjeugd van 14 tot 18 jaar het verplicht bijwonen van avond- en zondagsleergangen, gedurende minstens 150 uren per jaar, voorzag.

» Anderzijds had de heer Masson een ontwerp neergelegd dat de meisjes verplichtte tot den ouderdom van 16 jaar hun huishoudelijke studies te volmaken die na het verlaten der lagere school slechts onbeduidend zijn. Hij was, trouwens, persoonlijk voorstander van de verlenging tot 18 jaar voor de meisjes.

» Dit zoo uitstekend ontwerp rust in de kartons. Klein land! Kleine gedachten!

» Gij spreekt over de mislukking der leergangen voor werklozen! Maar meent gij dat het technisch onderwijs al het sukses geniet dat het waardig is?

» Weet gij dat het in ons land slechts door een vijfde der jeugd gevolgd wordt? Dit is geen beschaafd land waardig!

» Gebeurt dat zoo in Duitschland, in Zwitserland en elders?

» Ik wou dat de H. R. T. O. heden verklaarde dat hij beslist voorstander is van de naschoolsche verplichting van 14 tot 18 jaar. En dan, Mijne Heeren, zult gij in de technische avond- en zondagsscholen al de jongelui hebben, hetzij zij werklozen zijn of niet, hetzij er crisis is of niet.

» Waarom hebben wij den noodigen moed niet om de jeugd te verplichten het beroepsonderwijs, het handelonderwijs, het kunstonderwijs, het muzikaal onderwijs, het huishoudelijk onderwijs, de leergangen van burgerlijke opvoeding te volgen zoodra zij ten volle 14 jaar oud zijn, volgens eenieders neigingen?

» Buiten de algemeene verplichting is er geen oplossing. Gij weet het, en durft het niet zeggen. Maar ik, ik zeg het, Mijne Heeren. »

Voegen wij, ten slotte, aan dit noodgedwongen onvolledig overzicht nog bij, dat de koninklijke besluiten van 31 Mei en 14 Juli 1933 de aansluitingsmogelijkheden der jongelui voor de vakbonden uitgebreid hebben. Inderdaad, om lid te worden van een werklozenkas is het niet meer noodig in alle gevallen gedurende een jaar gearbeid te hebben. De wettelijke bepalingen voor de aanneming der jongelui in de werklozenkassen zijn de volgende:

Art. 11. — Om van een aangenomen werklozenkas lid te kunnen worden dient men:

1° Te behooren tot het beroep en, desgevallend, tot de streek waartoe de werking van de vereeniging beperkt is;

2° Ten minste 15 jaar oud te zijn en den leeftijd van 65 jaar niet te hebben bereikt;

3° Gedurende minstens één jaar in den handel of in de nijverheid als arbeider of bediende gewerkt te hebben;

4° ...

5° ...

Art. 11bis. — Bij afwijking van de beschikking van artikel 11, 3°, kunnen de jongelieden van ten minste 15 doch minder dan 18 jaar oud, aangesloten worden bij de aangenomen werklozenkassen:

a) Indien zij werkelijk aan den arbeid zijn in de

nijverheid of den handel in hoedanigheid van werkmans of bediende voor rekening van één of meer werkgevers, welke doorgaans loontrekkend of bezoldigd personeel in dienst hebben, of, indien zij zich in staat van werkloosheid bevinden, zoo zij het bewijs leveren dat zij gedurende ten minste zes maand in dergelijke voorwaarden hebben gewerkt;

b) Indien zij de leergangen met volledig leerplan volgen van een door den Staat opgericht of aangenomen onderwijsinstelling voor het nijverheids- of beroepsonderwijs of voor de algemeene opleiding;

c) Indien zij verbonden zijn door een leerkontraakt erkend en, voor de tenuitvoerlegging, gecontroleerd door de Regeering.

Art. 25bis. — De jongelieden van ten minste 15 doch minder dan 18 jaar oud, waarvan sprake in artikel 11bis, littera a, hebben slechts recht op vergoeding indien zij het bewijs leveren dat zij gedurende zes maand, ten minste, werkelijk aan den arbeid geweest zijn in de nijverheid of den handel voor rekening van één of meer werkgevers welke doorgaans loontrekkend of bezoldigd personeel in dienst hebben.

Het recht op vergoeding bestaat voor de jongelieden, waarvan sprake in de beschikkingen van artikel 11bis, littera b en littera c, alleenlijk indien ze gedurende ten minste twee jaar de leergangen heb-

ben gevolgd of het leerkontraakt hebben onderhouden waarop deze beschikkingen zinspelen, en indien ze tevens sedert twee maand, ten minste, ingeschreven zijn als werkvragers in een ambtelijken arbeidsbemiddelingsdienst.

Bij gebrek aan inlichtingen dienaangaande kennen wij het aantal jongelui niet die zich krachtens deze bepalingen bij de vakbonden hebben aangesloten, voornamelijk wat diegenen betreft die nog niet gearbeid hebben en eenvoudig moeten bewijzen dat zij de leergangen gevolgd hebben van een instelling van nijverheids-, beroeps- of algemeen onderwijs, opgericht of aangenomen door den Staat.

Daar zijn ongetwijfeld aanwervingsmogelijkheden.

Einde December kondigde Minister Rubbens op de Katholieke Sociale Universitaire Week de oprichting van arbeidskampen voor jonge werklozen in België aan.

Een sub-kommissie uit het midden der buitengewone kommissie, belast met het bestudeeren van het vraagstuk der werkloosheid der jongeren, werd belast het vraagstuk te onderzoeken en verslag uit te brengen.

Het probleem werd eveneens onderzocht door een sub-kommissie der Nationale Kommissie van den Arbeid. Op het laatste oogenblik vernemen wij, dat deze sub-kommissie de organisatie van arbeidskampen voor jonge werklozen verworpen heeft.

Een schoon initiatief voor jonge vakbondsleden

Het is niet noodig hier den nadruk te leggen op de noodzakelijkheid voor de vakbeweging jonge krachten aan te werven, hun een algemeene opleiding te geven en aan de besten — die morgen verantwoordelijkheden zullen moeten op zich nemen — de kennissen te verzekeren die hen in staat zullen stellen hun taak als militant te volbrengen.

Alhoewel zulks nog niet overal begrepen werd, zijn toch reeds in talrijke kringen inspanningen gedaan om in deze behoefte te voorzien. Onder deze inspanningen meenen wij te mogen wijzen op die gedaan door het Provinciaal Metaalbewerkerenverbond van Luik.

Te Hoesl, Herstal en Seraing richtte het regelmatige kursussen in die met ijver door jongeren gevolgd worden. Dit feit alleen is reeds verheugend, doch indien wij over deze leergangen willen spreken, is het minder om hun bijval aan te stippen dan om op de onderwezen stof te wijzen.

De vervorming van het maatschappelijk leven in den zin van het socialisme is niet denkbaar zonder grondige economische vervormingen. Om deze ernstig te voltrekken moet men het midden waar men leeft goed kennen en het waarom der dingen begrijpen. De kursussen, waarvan de rijke stof verzameld werd door de zorgen van onzen vriend Isi Delvigne, beantwoorden aan de behoefte van de hoofdzakelijke kennissen welke ieder vooraanstaande, die zijn rol bewust wil vervullen, moet bezitten.

Daarin is de nadruk gelegd op de voornaamste gegevens van het huidige economische leven, evenals op hun onderlinge afhankelijkheid, en de rol der arbeidersklasse in de economie wordt er in afgeleid.

Het is een uitgebreide stof en om ze volledig te

bestudeeren moeten de leerlustigen een dosis standvastigheid bezitten. Dat men er over oordeele.

In de eerste plaats worden de menselijke behoeften ontleed van het viervoudig standpunt der voeding, der kleeding, der huisvesting en der andere behoeften. De inventaris der stoffelijke hulpbronnen van de wereld wordt opgemaakt. De demografische toestand wordt bestudeerd zoowel onder den invloed van de lichamelijke als van de menselijke factoren. De ingewikkeldheid der huidige economie wordt nagegaan in de bedrijvigheden die zoowel aan de produktie als aan de verdeeling en het verbruik der produkten medewerken. De nadruk wordt gelegd op de gewichtigheid der rol van het geld.

In een ander gedeelte van den cursus wordt de economische geschiedenis behandeld, gelijklopend met de arbeidersgeschiedenis, en wat verband houdt met de vakbeweging, met het arbeidsrecht, met het syndikaal programma en de syndikale aktie.

Als toelichting van de lessen zullen verschillende publikaties (syllabussen, reeksen grafieken) het licht zien. Werkhuizen, menigvuldige instellingen werden of zullen bezocht worden. De leerlingen hebben o. m. de installaties van het Albertkanaal bezocht, evenals de verzamelingen van het Curtius-Museum. Zij hebben bijzondere cinematografische zittingen bijgewoond. Intusschentijd, houden zij zich met leerrijke lektuur bezig.

De leergangen zullen over 3 of 4 jaar loopen. Van nu af zijn wij verzekerd, dat zij de vakbeweging van groot nut zullen zijn, want zij zullen de jonge vakbondsleden die niet zoo laatdunkend zijn te gelooven dat alles gemakkelijk is, de gelegenheid en de middelen verschaffen zich ten dienste te stellen van de arbeidersbeweging.

Jean NIHON.